

Priporočena sortna lista za krompir v letu 2023

Tudi v letu 2023 smo v okviru Javne službe v poljedelstvu v sodelovanju s Strokovno skupino za poljedelstvo pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije pripravili Priporočeno sortno listo krompirja za leto 2023. Namen našega dela je pomagati pridelovalcem krompirja pri odločanju za nakup najprimernejše sorte krompirja, ki je kar najbolj prilagojena na naše rastne razmere in zahtevam potrošnikov.

Sortna lista je razdeljena po zgodnosti in vključuje 18 sort krompirja. Pri pripravi smo poleg razširjenosti upoštevali:

- Končni pridelek (pri zgodnjih sortah zgodnji pridelek), stabilnost pridelka
- Jedilno kakovost in primernost za uporabo
- Odpornost proti boleznim in škodljivcem
- Občutljivost za fiziološke napake in tolerantnost na sušo

Pogoj za uvrstitev sort na priporočeno sortno listo je triletno peskušanje v sortnih preskusih Javne službe v poljedelstvu v Sloveniji, izjemoma če sorta res izstopa po posameznih lastnostih, je dovolj dve leti preskušanja.

Sorta	Zgodnost (9,5– zg.)	Gomolji	Barva mesa	Barva kožice	Tip kuhanja	Dobavitelj
Zgodnje sorte						
ACTRICE	9,5	ovalni, debeli	svetlo rumena	svetlo rumena	AB	Roko d.o.o.
COLOMBA	9	ovalni	svetlo rumena	rumena	AB	RWA Slovenija d.o.o. Roko d.o.o
KIS SLAVNIK	9,5	dolgo ovalni, zelo debeli	svetlo rumena	svetlo rumena	AB	Kmetijski inštitut Slovenije RWA Slovenija
Srednje zgodnje sorte						
ARIZONA	7,5	okroglo ovalni	svetlo rumena	rumena	B	Interseme d.o.o.
RANOMI	7,5	dolgo ovalni	rumena	svetlo rumena	B	Interseme d.o.o.
MARABEL	7	srednji, okrogli	rumena	rumena	AB	RWA Slovenija d.o.o. Roko d.o.o
TWISTER	7	debeli, ovalno okrogli	svetlo rumena	rumena	B	Interseme d.o.o.
Srednje pozne sorte						
ALOUETTE	6,5	dolgo ovalni	svetlo rumena	rdeča	B	Interseme d.o.o.
CAROLUS	6,5	ovalni	svetlo rumena	rumena, vijolična očesa	BC	Interseme d.o.o.
KINGSMAN	6,5	ovalni	svetlo rumena	svetlo rumena	B	Interseme d.o.o.
KIS KOKRA	6,5	okroglo ovalni	krem bela do svetlo rumena	svetla	B	Kmetijski inštitut Slovenije RWA Slovenija
OTOLIA	6	ovalni	rumena	rumena	B	RWA Slovenija d.o.o. Roko d.o.o
RED FANTASY	6,5	srednji, ovalni	rumena	rdeča	B	RWA Slovenija d.o.o. Roko d.o.o
RUDOLPH	6	okroglo ovalni, debeli	krem bela	rdeča	B	Interseme d.o.o.
Pozne sorte						
KIS SORA	5	ovalni	krem bela	svetla	A	Kmetijski inštitut Slovenije RWA Slovenija

LEVANTE	5	dolgo ovalni	svetlo rumena	rumena	B	Interseme d.o.o.
JELLY	5	dolgo ovalni	rumena	rumena	BC	RWA Slovenija d.o.o. Roko d.o.o
MOZART	5,5	ovalni gomolji	rumena	rdeča	B	Roko d.o.o.

Preglednica: Priporočene sorte krompirja v Sloveniji v letu 2023

Odpornost proti krompirjevi plesni

Le najboljše sorte, ki so sprejemljive v vseh kriterijih so uvrščene na priporočeno sortno listo. To velja tudi za sorte odporne proti krompirjevi plesni, ki smo jih zaradi pomena za manjše pridelovalce na vrtovih in ekološke pridelovalce na priporočeno sortno listo uvrstili šest: Alouette, Carolus, KIS Kokra, Levante, Otolia in Twister. Sorte so nosilke enega ali več R genov odpornosti proti krompirjevi plesni. Kljub temu da so res zelo odporne, v praksi na dolgi rok svetujemo zmeren program škropljenja proti krompirjevi plesni, ki ga kombiniramo z zaščito proti črni listni pegavosti.

To pomeni, da majhnim pridelovalcem na vrtovih in ekološkim pridelovalcem ob saditvi odpornih sort ni potrebno skrbeti za natančno zaščito pred plesnijo. Večjim pridelovalcem pa svetujemo med 3 in 5 škropljenj letno (odvisno od vremenskih razmer) z različnimi kombiniranimi pripravki, ekološkim pa z bakrenimi pripravki, ki jim zagotavljajo zaščito tudi proti črni listni pegavosti, ko je nevarnost okužbe največja. S tem preprečimo, da plesen ne bo razvila odpornosti proti R genom, in nam bodo ti dolgoročno na voljo za lažjo kontrolo bolezni.

Zgodnje sorte:

KIS SLAVNIK

Je najzgodnejša jedilna sorta z zelo velikim zgodnim pridelkom. Grm je majhen z majhnim številom stebel z velikimi listi. Nastavlja manjše število zelo debelih gomoljev. Gomolji so dolgo ovalni, s plitvimi očesi in gladko kožico. Meso je svetlo rumeno, kožica je rumena.

Je odlična jedilna sorta z nekoliko nižjo vsebnostjo sušine v tipu AB. Odlična jedilna sorta za kuhanje, praženje, pečenje in pripravo domačega pomfrijja. Primerna za uporabo do konca januarja.

KIS Slavnik ni občutljiv na virusne bolezni, srednje občutljiv je na plesen na listih in občutljiv na plesen na gomoljih.

Zelo primerna je za pridelovanje pod zaščitno tkanino in za pranje gomoljev. Primerna je za pridelovanje semenskega krompirja.

ACTRICE

Je zgodnja jedilna sorta. Grm je srednje velik s srednjim številom stebel. Nastavlja srednje število debelih gomoljev. Gomolji so ovalni, s plitvimi očesi in gladko kožico. Meso in kožica sta rumena.

Je odlična jedilna sorta za kuhanje in praženje v tipu AB in pečenje. Primerna je za pridelovanje pod zaščitno tkanino in za pranje gomoljev.

Actrice je občutljiva na virusne bolezni, srednje občutljiva na plesen na listih in razmeroma odporna na plesen na gomoljih. Za pridelovanje semenskega krompirja je manj primerna.

COLOMBA

Je zelo zgodnja jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Grm je velik s srednjim številom stebel. Nastavlja številne debele gomolje. Gomolji so ovalni, s plitvimi očesi in gladko kožico. Meso in kožica sta rumena.

Je odlična jedilna sorta za kuhanje in praženje v tipu AB. Zelo primerna je za pridelovanje pod zaščitno tkanino in za pranje gomoljev. Primerna do novega leta.

Colomba je občutljiva na virusne bolezni, srednje občutljiva na plesen na listih in razmeroma odporna na plesen na gomoljih. Je občutljiva na sušo. Za pridelovanje semenskega krompirja je manj primerna.

Srednje zgodnje sorte

MARABEL

Je srednje zgodnja jedilna sorta. Rastlina je srednje velika, pokončna, listi so veliki. Cveti belo, cvetovi so maloštevilni. Tvori srednje veliko število srednje debelih gomoljev. Gomolji so okrogli, očesa plitva. Kožica je rumena, meso je temno rumeno. Gomolj je na prerezu zelo izenačen.

Je izjemno kakovostna srednje zgodnja sorta z rahlim mesom, primerna predvsem za kuhanje, praženje in pečenje do februarja. V fiziološki zrelosti (če nasad dozori) so pridelki lahko zelo visoki.

Je občutljiva na virusne bolezni in krompirjevo plesen. Je odporna na rumeno krompirjevo ogorčico. Je zelo zahtevna sorta za pridelovanje in je občutljiva na sušne razmere. Manj je primerna za pridelovanje semena.

ARIZONA

Je srednje zgodnja jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je velika, pokončna, listi so veliki. Cveti belo. Tvori srednje veliko število debelih gomoljev. Gomolji so okroglo ovalni, očesa plitva. Kožica je rumena, meso je svetlo rumeno. Gomolji so izenačeni in imajo nižjo vsebnost suhe snovi.

Je srednje zgodnja sorta povprečne kakovosti, primerna predvsem za kuhanje.

Je občutljiva na virusne bolezni in krompirjevo plesen. Je tolerantna na sušo. Manj je primerna za pridelovanje semena.

RANOMI

Je srednje zgodnja jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je srednje velika. Gomolji so srednje številni, dolgo ovalni in debeli. Očesa so plitva. Kožica in meso sta rumene barve. Gomolji so izenačeni in imajo nižjo vsebnost suhe snovi.

Je kakovostna srednje zgodnja sorta, primerna predvsem za kuhanje in praženje, v tipu kuhanja B.

Je občutljiva na virusne bolezni in krompirjevo plesen. Je srednje tolerantna na sušo. Manj je primerna za pridelovanje semena. Sorta je odporna proti nematodam in krompirjevemu raku.

TWISTER

Je srednje zgodnja jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je srednje velika. Gomolji so srednje številni, okroglo ovalni in debeli. Očesa so plitva. Kožica in meso sta rumene barve. Gomolji so izenačeni in imajo vsebnost suhe snovi 19 %.

Je kakovostna sorta, primerna predvsem za kuhanje in praženje, v tipu kuhanja AB.

Je občutljiva na virusne bolezni in zelo odporna na krompirjevo plesen. Je srednje tolerantna na sušo, gomolji lahko pokajo in izraščajo. Manj je primerna za pridelovanje semena. Sorta je odporna proti nematodam in srednje proti krompirjevemu raku. Je občutljiva na metribuzin in mehanske poškodbe.

Primerna je za EKOLOŠKO PRIDELAVO.

Srednje pozne sorte:

ALOUETTE

Je srednje pozna jedilna sorta. Oblikuje bujen grm s temno zelenimi listi. Oblikuje srednje veliko število debelih gomoljev. Gomolji so dolgo ovalni, očesa srednje plitva. Kožica je rdeča, meso svetlo rumeno.

Je kakovostna srednje pozna sorta, primerna predvsem za kuhanje, praženje in pečenje, v tipu kuhanja B. V fiziološki zrelosti (če nasad dozori) so pridelki lahko zelo veliki.

Je občutljiva na virusne bolezni, odporna je proti krompirjevi plesni in zato primerna tudi za pridelavo na vrtovih in za EKOLOŠKO PRIDELAVO. Manj je primerna za pridelovanje semena.

CAROLUS

Je srednje pozna jedilna sorta. Rastlina je srednje velika, pokončna, listi so veliki. Oblikuje srednje veliko število debelih gomoljev. Gomolji so ovalni, očesa srednje plitva. Kožica je svetlo rumena, okoli očes so vijolično rdeče lise. Meso je rumeno.

Je kakovostna precej moknata srednje pozna sorta, primerna za kuhanje, praženje, pečenje in pomfrit, v tipu kuhanja BC.

Je občutljiva na virusne bolezni, odporna je proti krompirjevi plesni in zato primerna tudi za pridelavo na vrtovih in EKOLOŠKO PRIDELAVO. Manj je primerna za pridelovanje semena.

KINGSMAN

Je srednje pozna jedilna sorta z velikim pridelkom. Rastlina je srednje velika, listi so veliki in temnejši. Oblikuje veliko število srednje debelih gomoljev. Gomolji so ovalni, očesa plitva. Kožica in meso sta svetlo rumena. Vsebnost suhe snovi znaša okoli 20 %.

Je kakovostna sorta, primerna za kuhanje, praženje in pečenje, v tipu kuhanja B.

Je dokaj odporna proti virusnim boleznim, manj proti krompirjevi plesni. Je dokaj odporna na sušo in slabše pridelovalne razmere. Manj je primerna za pridelovanje semena.

KIS KOKRA

Je srednje pozna jedilna sorta z velikim pridelkom. Rastlina je srednje velika s številnimi stebli, listi so veliki in svetlo zeleni. Cveti belo. Oblikuje srednje veliko število debelih gomoljev. Gomolji so okroglo ovalni, očesa srednje globoka. Kožica je svetlo rumena. Meso je krem belo do svetlo rumeno.

Je kakovostna srednje pozna sorta, primerna predvsem za kuhanje, praženje in pečenje, v tipu kuhanja B.

Je odporna proti krompirjevi plesni in zato primerna tudi za pridelavo na vrtovih in ekološko pridelavo. Je občutljiva na črno nogo krompirja. Primerna je tudi za pridelovanje semena v Sloveniji.

OTOLIA

Je srednje pozna jedilna sorta. Rastlina je srednje velika s številnimi stebli, listi so veliki. Oblikuje srednje veliko število debelih gomoljev. Gomolji so ovalni, očesa plitva. Kožica je rumena. Meso je temno rumeno.

Je kakovostna sorta z rahlim mesom, primerna za kuhanje, praženje, pečenje in pomfrit. V tipu kuhanja B.

Je odporna proti krompirjevi plesni in zato primerna tudi za pridelavo na vrtovih in **EKOLOŠKO PRIDELAVO**. Manj je primerna za pridelovanje semena.

RED FANTASY

Je srednje pozna jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je velika s številnimi stebli, listi so veliki in temnejši. Oblikuje veliko število srednje debelih gomoljev. Gomolji so ovalni, očesa plitva. Kožica je rdeča, meso je temno rumeno.

Je zelo kakovostna sorta, primerna predvsem za kuhanje in praženje, manj za pečenje. Meso je bolj vlažno kot pri sorti Desiree, sicer pa v tipu kuhanja B.

Je občutljiva proti virusnim boleznim, krompirjevi plesni in na sušo, zato zahteva bolj globoka tla. Je srednje občutljiva na herbicid metribuzin. Manj je primerna za pridelovanje semena.

RUDOLPH

Je srednje pozna jedilna sorta z velikim pridelkom. Rastlina je zelo velika in robustna z močnimi stebli, listi so veliki in temnejši. Oblikuje srednje število zelo debelih gomoljev. Gomolji so okroglo ovalni, očesa srednje globoka. Kožica je rdeča in groba, meso je belo.

Je kakovostna sorta, primerna predvsem za kuhanje in praženje, v tipu kuhanja B.

Je občutljiva proti virusnim boleznim, krompirjevi plesni. Je dokaj odporna na sušo in slabše pridelovalne razmere. Manj je primerna za pridelovanje semena.

Pozne sorte:

KIS SORA

Je pozna jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je srednje velika s številnimi stebli, listi so majhni in temno zeleni. Cveti obilno, cvetovi so belo vijolični. Oblikuje srednje veliko število srednje debelih gomoljev. Gomolji so ovalni, očesa plitva. Kožica je svetla, meso je krem belo.

Je izjemno kakovostna večnamenska sorta s čvrstim mesom, primerna za kuhanje, tudi za solate, praženje, pečenje in pomfrit. V tipu kuhanja A.

Je občutljiva na krompirjevo plesen na listih in gomoljih, odporna proti virusnim boleznim in nematodam. Primerna je tudi za hladno skladiščenje, saj le počasi postane sladka. Je primerna za pridelovanje semena v Sloveniji.

JELLY

Je pozna jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je zelo velika s številnimi močnimi stebli, listi so srednje veliki. Cveti obilno, cvetovi so belo vijolični. Oblikuje srednje veliko število debelih gomoljev. Gomolji so dolgo ovalni, očesa srednje plitva. Kožica je rumena in rahlo hrapava, meso je temno rumeno.

Je zelo kakovostna večnamenska sorta s čvrstim mesom, primerna za kuhanje, praženje, pečenje in pomfrit. V tipu kuhanja BC.

Je občutljiva na krompirjevo plesen na listih. Je tolerantna na sušo in stres ter zato primerna tudi za lažja tla. Ni primerna za pridelovanje semena v Sloveniji.

LEVANTE

Je pozna jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je velika z manjšimi listi in ima dobro pokrovnost. Gomolji so srednje številni, izenačeni, dolgo ovalni in srednje debeli. Očesa so plitva. Kožica in meso sta rumene barve. Gomolji so izenačeni in imajo vsebnost suhe snovi 20 %.

Je kakovostna sorta, primerna predvsem za kuhanje in praženje, v tipu kuhanja B.

Je občutljiva na virusne bolezni in zelo odporna na krompirjevo plesen. Je srednje tolerantna na sušo, je občutljiva na navadno krastavost, ki ja je zelo površinska z majhnimi krastami. Sorta je odporna proti nematodam. Manj je primerna za pridelovanje semena.

Primerna je za EKOLOŠKO PRIDELAVO.

MOZART

Je pozna jedilna sorta z zelo velikim pridelkom. Rastlina je velika s številnimi močnimi stebli, listi so srednje veliki in temnejši. Oblikuje srednje veliko število debelih izenačenih gomoljev. Gomolji so ovalni, očesa plitva. Kožica je rdeča, meso je rumeno.

Je kakovostna sorta primerna za kuhanje, praženje in pečenje. V tipu kuhanja B.

Je občutljiva na krompirjevo plesen na listih. Ni primerna za pridelovanje semena v Sloveniji.

Dr. Peter Dolničar

KMETIJSKI INŠTITUT SLOVENIJE